सार्वजनिक बांधकाम विभागातील सहायक अभियंता,श्रेणी-२ (स्थापत्य/विद्युत) तसेच कनिष्ठ अभियंता (स्थापत्य/विद्युत) यांचा सेवाप्रवेशोत्तर व पदोन्नती नंतरचा प्रशिक्षण कार्यक्रम निश्चित करण्याबाबत..

महाराष्ट्र शासन सार्वजनिक बांधकाम विभाग, शासन परिपत्रक, क्रमांक-प्रशिक्षण -१०२१/प्र.क्र.३१/आस्था-२.

हुतात्मा राजगुरु चौक,मादाम कामा रोड, मंत्रालय,मुंबई-४०००३२. दिनांक: २३ जून,२०२१.

प्रस्तावना

सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक-टीआरएन-०९/प्र.क्र.३९/ ०९/१२-अ, दिनांक २३ सप्टेंबर, २०११ अन्वये महाराष्ट्र राज्याचे प्रशिक्षण धोरण निश्चित करण्यात आले आहे. सदर धोरणांतर्गत राज्य शासकीय कर्मचाऱ्यांस तांत्रिक प्रशिक्षण,प्रशासनिक व सेवांतर्गत प्रशिक्षण तसेच काही विशिष्ट प्रवर्गांसाठी विदेशातील प्रशिक्षण देण्याबाबत तरतुदी करण्यात आल्या आहेत. सामान्य प्रशासन विभागाचे सदर धोरण तसेच सार्वजनिक बांधकाम विभागातील कामकाजाचे स्वरुप विचारात घेता विभागातील सहायक अभियंता,श्रेणी-२ (स्थापत्य/विद्युत) तसेच कनिष्ठ अभियंता (स्थापत्य/विद्युत) यांचा सेवाप्रवेशोत्तर व पदोन्नती नंतरचा प्रशिक्षण कार्यक्रम निश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

<u>परिपत्रक</u>

सार्वजनिक बांधकाम विभागातील सहायक अभियंता, श्रेणी-२ (स्थापत्य) हे पद महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत सरळसेवेने भरण्यात येते व सहायक अभियंता, श्रेणी- २ (विद्युत) हे पद महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत सरळसेवेने तसेच पदोन्नतीने भरण्यात येते. विभागातील कनिष्ठ अभियंता (स्थापत्य) हे पद सरळसेवा तसेच पदोन्नतीने भरण्यात येते व कनिष्ठ अभियंता (विद्युत) हे पद सरळसेवेने भरण्यात येते.

- २. उपरोक्त पैकी सहायक अभियंता, श्रेणी-२ (स्थापत्य) व किनष्ट अभियंता (स्थापत्य) या पदांकिरता महाराष्ट्र अभियांत्रिकी प्रशिक्षण प्रबोधिनी (मेटा), नाशिक व त्यांच्या अधिनस्थ क्षेत्रीय प्रशिक्षण संस्था (Regional Training Centers) येथे सेवाप्रवेशोत्तर तसेच पदोन्नतीनंतरचे प्रशिक्षण सोबतच्या परिशिष्ट क्र.१ नुसार देण्यात यावे. तसेच, विभागातील सहायक अभियंता, श्रेणी- २ (विद्युत) तसेच किनष्ट अभियंता (विद्युत) या पदांकिरता महाराष्ट्र अभियांत्रिकी प्रशिक्षण प्रबोधिनी (मेटा), नाशिक व त्यांच्या अधिनस्थ क्षेत्रीय प्रशिक्षण संस्था (Regional Training Centers) येथे सेवाप्रवेशोत्तर तसेच पदोन्नतीनंतरचे प्रशिक्षण सोबतच्या परिशिष्ट क्र.२ नुसार देण्यात यावे.
- ३. पूर्व पृष्ठावर नमूद दोनही प्रशिक्षण कार्यक्रमांबाबत खालीलप्रमाणे तरतूदी करण्यात येत आहेत:-
- (३.१) प्रशिक्षण कार्यक्रमाच्या प्रत्येक भागाकरिता एक Assignment पूर्ण करणे आवश्यक राहील.

- (३.२) सरळसेवेने नियुक्त सहायक अभियंता,श्रेणी-२ (स्थापत्य/विद्युत)) तसेच सरळसेवेने नियुक्त किनष्ठ अभियंता (स्थापत्य/विद्युत)) यांना नियुक्ती पासून १८ महिन्यांच्या आत उपरोक्त प्रस्तावित प्रशिक्षण देण्याची जबाबदारी संबंधित मुख्य अभियंता यांची राहील. तसेच, संबंधित उमेदवारांनी, मुख्य अभियंता यांनी प्रशिक्षणास पाठविल्यानंतर, तात्काळ प्रशिक्षणास हजर राहून सदरचे संपूर्ण प्रशिक्षण विहित कालावधीत पूर्ण करावे.
- (३.३) महाराष्ट्र अभियांत्रिकी प्रशिक्षण प्रबोधिनी (मेटा), नाशिक व त्यांच्या अधिनस्थ क्षेत्रीय प्रशिक्षण संस्था (Regional Training Institutes) यांनी प्रस्तावित प्रशिक्षण कार्यक्रम विहित कालावधीत पूर्ण करुन घ्यावा तसेच सदर कार्यक्रमानुसार प्रशिक्षक उपलब्ध करुन द्यावेत.
- (३.४) संचालक, मेटा, नाशिक यांनी प्रस्तावित प्रशिक्षण वर्ग एका कॅलेंडर वर्षात दोनदा आयोजित करावेत. तसेच, परिस्थितीनुरुप सदर प्रशिक्षण ऑफलाईन अथवा ऑनलाईन पद्धतीने आयोजित करण्याचे अधिकार संचालक,मेटा, नाशिक यांना राहतील.
- (३.५) प्रस्तावित संपूर्ण प्रशिक्षण पूर्ण झाल्यावर संबंधित उमेदवारांनी प्रशिक्षण पूर्णत्व परीक्षा उत्तीर्ण होणे आवश्यक राहील. मेटा,नाशिक यांनी सदरची परीक्षा ऑनलाईन पद्धतीने तसेच प्रत्येक प्रशिक्षण कार्यक्रमाच्या शेवटी घ्यावी. सर्व प्रशिक्षण सत्र यशस्वीरित्या पूर्ण केल्याचे तसेच प्रशिक्षण पूर्णत्व परीक्षा उत्तीर्ण झाल्याचे प्रमाणपत्र मेटा,नाशिक यांनी संबंधित उमेदवारांना द्यावे. सदर प्रमाणपत्राची नोंद संबंधित कार्यालय प्रमुख यांनी संबंधित उमेदवारांच्या सेवापुस्तकात घेण्याची दक्षता घ्यावी.
- (३.६) प्रशिक्षण पूर्तता परीक्षा उत्तीर्ण होणे अनिवार्य असून सदर परीक्षेतून वयाची कोणतीही सूट अनुज्ञेय असणार नाही.
- (३.७) सर्व सहायक अभियंता,श्रेणी-२ व किनष्ठ अभियंता यांचे सेवाप्रवेशोत्तर तसेच पदोन्नतीनंतरचे प्रशिक्षण विहित कालावधीत पूर्ण करुन घेण्याची जबाबदारी संबंधित मुख्य अभियंता प्रादेशिक विभाग तसेच मुख्य अभियंता (विद्युत)) यांची राहील.
- (३.८) संबंधित उमेदवारांनी त्यांचे प्रशिक्षण संपल्यानंतर आयोजित करण्यात आलेल्या तीन प्रशिक्षण पूर्तता परीक्षांच्या संधींमध्ये प्रशिक्षण पूर्तता परीक्षा उत्तींण होण बंधनकारक राहील. तसेच, विहित केलेल्या सर्व विषयांचे प्रशिक्षण पूर्ण केल्याचे प्रमाणपत्र मेटा, नाशिक यांनी संबंधित उमेदवारास दिल्यानंतर सदर उमेदवार वरील परीक्षेस बसण्याकरिता पात्र होईल.
- (३.९) उपरोक्त संवर्गांकरिता प्रचलित नियमांनुसार उत्तीर्ण होणे आवश्यक असणाऱ्या व्यावसायिक परीक्षा संबंधित उमेदवारांनी उत्तीर्ण होणे बंधनकारक राहील. सदर व्यावसायिक परीक्षांचा व वर नमूद करण्यात आलेल्या प्रशिक्षण पूर्तता परीक्षेचा संबंध असणार नाही.

४. सदर प्रशिक्षण कार्यक्रमाचा खर्च विभागाच्या (०२) इ-गव्हर्नन्स, (०२) (०२) प्रशिक्षण धोरणावरील खर्च (कार्यक्रम) ५०, इतर खर्च (३४५१२८८२) या लेखाशीर्षाखाली करण्यात यावा.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२१०६२३१७०९३१०४१८ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(वैशाली सुळे) अवर सचिव,महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

- १.महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) (लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र-१, मुंबई ४००००२,
- २. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र-२,नागपूर,
- ३. मा.मंत्री (सा.बां.) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय मुंबई,
- ४. मा.राज्यमंत्री (सा.बां.) यांचे खाजगी सचिव,मंत्रालय,मुंबई,
- ५. अ.मु.स.(सा.बां.वि.) यांचे स्वीय सहायक, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- ६. सचिव (रस्ते/बांधकामे) यांचे स्वीय सहायक, सार्वजनिक बांधकाम विभाग,मंत्रालय, मुंबई,
- ७. सर्व सह सचिव/उप सचिव सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय,मुंबई,
- ८. सचिव (राष्ट्रीय महामार्ग) सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मुंबई,
- ९. मुख्य अभियंता, सार्वजिनक बांधकाम प्रादेशिक विभाग,मुंबई/कोकण/पुणे/नाशिक/औरंगाबाद/अमरावती/नागपूर,
- १०. मुख्य अभियंता (विद्युत), सार्वजनिक बांधकाम विभाग, बांधकाम भवन,मुंबई,
- ११. सर्व अधीक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम परिमंडळे,
- १२. संचालक तथा अधीक्षक अभियंता, महाराष्ट्र अभियांत्रिकी प्रशिक्षण प्रबोधिनी (मेटा),नाशिक,
- १३. अधीक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम मंडळ (सर्व),
- १४. कार्यासन अधिकारी, का.सेवा-३/आस्था-१, सार्वजनिक बांधकाम विभाग,मंत्रालय,मुंबई,
- १५. निवड नस्ती, कार्यासन आस्था-२, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

(सार्वजनिक बांधकाम विभाग,शासन परिपत्रक क्र.प्रशिक्षण-१०२१/प्र.क्र.३१/आस्था-२, दि.२३ जून,२०२१ चे परिशिष्ट क्र. १)

Training Program for Assistant Engineers, Grade II (Civil) and Direct Recruit and Promoted Junior Engineers (Civil).

Sr.	Subject	Duration
No.	J	(in weeks)
A	Basic Training	2 weeks
1	PWD Organisation, Rules Duties and Responsibilities	1
2	General working of the Department	
3	General working of the National Highway	7
4	Right To Information (RTI) and Right To Services (RTS)	
5	Maharashtra Services Rules (MCSR) and Service matters	
6	Inter-departmental relation and co-ordination	
7	Works Accounts	
В	Roads	3 weeks
1	Road Development Plan 2001-2021	
2	Bombay Highway Act	
3	Traffic Engineering and Geometric Design of Highways	
4	Highway construction materials and testing	
5	Highway construction techniques	
6	Design of Rigid and Flexible pavements	
7	Maintenance and Drainage of Roads	
8	Various Records and Registers	
9	Various permissions- crossings, fuel stations and removal of	
	Encroachments	
10	Benkleman beam, Falling wt deflectometer, Unevenness	
	indication, CBR test etc.	
11	Road Safety Audit	
12	Various IRC provisions	
13	Survey and preparation of Road estimates	
14	Concept of BOT/HAM/ADB/ NABARD works	
15	Tunnels-various construction aspects	
C	Bridges and CD works	1 week
1	Survey and Preliminary Survey Data	
2	Preparation of Estimates of Bridges and CD works	
3	Inspection and Maintenance of Bridges/Masonry Register	
4	Working of Design Circle, type plans Guidelines for Bridge	
	Designs	
5	Detailing of Bridges and various IRC Codes	
	D 11 11	
<u>D</u>	Buildings	2 weeks
1	Preparation of Building estimates	_
2	General guidelines for Design of buildings	
3	Concept of Green Buildings	_
4	Maintenance of Building (various circulars)	_
5	Various Building Materials	

Sr.	Subject	Duration
No.	Subject	(in weeks)
E	Execution of works	4 weeks
1	Preparation of DTP	1 ,, 00115
2	Tenders-various types, Clauses of B1 Tenders	
3	i) Measurement Book	
	ii) works accounting	
4	Important aspects of executions of works-Buildings, Bridges	
	and Roads	
5	Management of stores	
6	RED Book and MORTH specifications (ORANGE Book)	
7	PWD Hand Books	
8	Advanced construction equipments, techniques and materials	
9	Centring Design-Buildings/Bridges	
10	Quality control. Various tests, Non- destructive tests. Check	
	lists. Various Registers.	
11	Geotechnical investigations for Roads, Bridges and Buildings.	
12	Site visits to on going works of Roads, Bridges and Buildings	
	works	
13	Execution of coastal Engineers works	
14	Construction of Helipads and Airstrips	
F	Miscellaneous and Computers	1 week
1	Introduction to Auto-Cad-2 and Excel Programming	
2	E-MB and E-Billing	
3	Use of DGPS/Total station machine	
4	Introduction to website of the Department	
G	Introduction to Government Systems	2 weeks
1	Assembly works, Budgeting and correspondence to	
	Government	
2	Personality Development	
3	Communication skills	
4	Value education, Morals and Ethical working	
5	Time and stress Management	
6	Departmental examination	
H	Training assessment/ End of Training Examination/ and	1 week
	Concluding ceremonies	

- i) Total 16 weeks program at META, Nashik and Regional Training Centres
- ii) One Assignment on each module A to F shall be given
- iii) Online End of Training Exam
- iv) Professional Exam will be as per Rules

(सार्वजनिक बांधकाम विभाग,शासन परिपत्रक क्र.प्रशिक्षण-१०२१/प्र.क्र.३१/आस्था-२, दि.२३ जून,२०२१ चे परिशिष्ट क्र. २)

Training Program for Assistant Engineers, Grade II (Electrical) and Direct Recruit Junior Engineers (Electrical).

Sr. No.	Subject	Duration (in weeks)
A	Basic Training	(III WCCR5)
1	PWD Organization, Rules, Duties and Responsibility	2 Weeks
2	General working of the Department	
3	General working of the PWD (Electrical) Wing	
4	Right to Information (RTI) and Right to Service	
5	Maharashtra Services Rules (MCSR) and Services Maters	
6	Inter-departmental relation and Co-Ordination	_
7	Type of Works	
	Type of Works	
В	Designing and Estimation of Various Works	
1	CSR Reading and Understanding, Preparation of New CSR	6 Weeks
2	Red Book Reading & Preparation of Red Book	_
3	Internal Electrification of Building	1
4	External Electrification / Transformer Capacity Selection,	1
•	Substation Designing	
5	Generator	
6	Pumping Systems	
7	HVAC Designing	
8	Fire Alarm & Fire fighting System	
9	CCTV for Internal & External Area	-
10	Lift	
11	Area Lighting	
12	Types Lightning Arrestor	
13	Solar Water heater System	
14	Rooftop Solar System	
15	Plumbing	
16	Sound System	
17	Measuring Instruments & Their Applications	
18	Maintenance of Electrical Installations & Reporting	
19	Maintenance of Fire Alarm & Fire Fighting System & Reporting	1
20	Designing of Capacitor Banks	
	2015mile of Capacitor Dames	
С	Miscellaneous and Computers	
1	Introduction to Auto-cad-2 and Excel Programming	1 Week
2	E-MB and E-Billing	
3	Introduction to website of the Department	
D	Introduction to Government Systems	
1	Assembly Works, Budgeting and correspondence to Government	2 Week
2	Personality Development	
3	Communication skills	
4	value education, Morals and Ethical working	

Sr.	Subject	Duration
No.		(in weeks)
5	Time and Stress Management	_
6	Departmental Examination	
		_
E	Various Acts and Rules	
1	National Electrical Code (NEC) 2011	4 Weeks
2	National Building Code (NBC) 2016	
3	Indian Electricity Act, 2003	
4	Indian Electricity Rules, 2005	
5	Bombay Aerial Ropeway Act,1955	
6	Industrial Dispute Act, 1947	
7	Workman Compensation Act, 1923	
8	Energy Conservation Act 2010	
9	Maharashtra Fire Prevention and Lift Safety Measures Act,2006	
10	The Bombay Lift Act, 1939	
11	Bombay Lift Rules,1958	
12	Understanding the Energy Bill	
13	Energy Audit	
14	MERC Regulations	
15	State and National Policy of RE	
16	ECBC and Green Building Concept	
17	Esco and Green Building Projects of PWD	
18	Charging of Electric Vehicles	
19	Maintenance practices & Relevant Standards	
20	Hospitals Buildings& Relevant Standards	
21	Process of Obtaining New HT / LT Connection, Liasoning with	
	supply company	
22	HT/ LT line Shifting	
23	Tenders, Types of Tender & Applicability	
24	Important Government Resolutions & Orders	
25	Civil Requirements for Various Installation	
\mathbf{F}	Training assessment and Conclusions of the Trainers	1 Week

- i) Total 16 weeks program at META, Nashik and RTC
- ii) One Assignment on each module A to F shall be given
- iii) Online End of Training Exam
- iv) Professional Exam will be as per Rules